

SAKSFRAMLEGG

Forum: Skate

Møtedato: 21.03.2018

Sak 04/2018 Sluttbehandling veikarttiltak «Felles datakatalog»

Beslutningssak

Historikk/bakgrunn

SKATE besluttet i sitt møte i november 2014 å adressere udekkede behov innen informasjonsforvaltning (som ett av de tre behovsområdene med høyest prioritet). Det ble våren 2015 gjennomført en foranalyse for informasjonsforvaltning og utveksling. Foranalysen bestod i å konkretisere behovsområdet informasjonsforvaltning. Foranalysen foreslo å etablere en felles datakatalog som ett av tiltakene.

Foranalysen foreslo også som første prioritet å etablere en organisering og prosess for videre arbeid (en "grunnmur"), herunder etablering av et felles rammeverk for informasjonsforvaltning og en arena/faggruppe for informasjonsforvaltning.

Digital agenda for Norge sier at «offentlige virksomheter skal dele og gjenbruke informasjon som brukeren allerede har gitt», og at det skal være enkelt å vite hvem som vet hva. «Kun én gang»-prinsippet er omtalt som en av regjeringens hovedprioriteringer i IKT-politikken.

Tiltaket skal etablere en felles, offentlig datakatalog der ulike brukere kan få oversikt over datasett, hvem som forvalter dem, hva de betyr, hvorvidt det kreves hjemmel for å bruke dem, og hvem som bruker dem. Tiltaket skal samle datasett fra hele offentlig sektor og utveksle beskrivelser med sektorielle kataloger eller kataloger for bestemte målgrupper (f.eks. data.norge.no, Geonorge, Oppgaveregisteret, Arkivverkets oversikt). Brukerne av katalogen skal kunne 1) oppdage informasjon og 2) vurdere om informasjonen er mulig å bruke i egen tjenesteutvikling.

Med bakgrunn i ovenstående ble Felles datakatalog levert innen 31.12.2017 og er nå i fase drift og forvaltning.

Forslag til beslutning:

Tiltak 4.2:

Felles datakatalog anses som fullført og leveransen godkjennes

Skate virksomhetene oppfordres til å prioritere "orden i eget hus" arbeid og publisere innhold i Felles datakatalog

Presentasjon av saken

Målbildet som beskrevet i Skate-arbeidet er

«Data skal skapes én gang, forvaltes i én kilde for så å kunne gjenbrukes. Gjenbruk er hovedregel ved utvikling av nye digitale offentlige tjenester. Dette gjelder gjenbruk av tjenester, data og beskrivelser av begreper. Alle grunndata, ikke bare grunndata fra felleskomponentene, bør underlegges et felles rammeverk for informasjonsforvaltning.»

Målsetningen er i tråd med EU-prinsippet «Once only», som også er forslag til prinsipp i Digital Agenda 2. En Felles datakatalog er starten på dette målbildet.

Det henvises til Foranalyse informasjonsforvaltning og -utveksling, der det blant annet ble foretatt en gap-analyse (gap mellom dagens og ønsket situasjon). Den bekreftet behovet for en oversikt over data gjennom etablering av en felles datakatalog.

Digitaliseringsprosjekter kan bli langt mer effektive gjennom å etablere en felles, nasjonal oversikt over offentlige data, altså Felles datakatalog.

Digitalisering er et nødvendig tiltak for økt produktivitet i offentlig sektor, redusert belastning på innbyggere og næringsliv og økt innovasjon for næringslivet. Det skjer en utvikling på området, og det bevilges stadig penger til ulike digitaliseringsprosjekter. Til tross for dette er forventningene langt fra innfridde; digitaliseringen tar for lang tid og koster for mye. Mange av prosjektene er fortsatt basert på en sektorvis tilnærming og rettet mot avgrensede fagområder. De få større samhandlingsprosjektene tar lang tid å realisere og medfører høye kostnader. Behovet er altså rettet mot å gi offentlige virksomheter støtte til å kunne drive bedre og raskere digitalisering.

Prosjektet dekker ambisjonsnivå 1 (figur 1 "Ambisjonsnivå") på veien mot realiseringen av målbildet for informasjonsforvaltning. Resultatet er at det blir etablert funksjonelle komponenter for å oppnå en felles:

- oversikt over data i offentlig sektor gjennom datakatalog (inkludert felles kodeverk), hvem som bruker disse, kvalitet og hvordan de kan deles.
- forståelse av hva data og tjenester betyr gjennom felles begrepsbeskrivelser.

Figur 1: Ambisjonsnivå (Kilde: Skate foranalyse informasjonsforvaltning og -utveksling).

Tiltaket Felles datakatalog er gjennomført og som nevnt første steg i ambisjonstrappa mot å nå "kun en gang"-prinsippet. Nå starter arbeidet med å utnytte potensialet som Felles datakatalog legger til rette for. Det betyr at hvis Felles datakatalog skal ha oversikt over beskrivelser av datasett og begreper for det offentlige, må hver virksomhet bidra med eget Orden i eget hus-arbeid og publisere sine beskrivelser i Felles datakatalog. Per medio februar er det ca 1100 datasett i Felles datakatalog. Potensialet er minst ti ganger så mye.

I høringsrunden om hvordan få innhold og økt nytteverdi til Felles datakatalog, nevner flere SKATE- virksomheter føringene i Digital agenda/Digitaliseringsrundskrivet om å pålegge virksomhetene å gjøre denne jobben.

Flere av deltakerne i AU møte den 16.02.2018 gav uttrykk for at Felles datakatalog bør løftes opp som nasjonal felleskomponent. Det ble vist til både at dette tiltaket har vært det tiltaket som Skate har prioritert aller høyest, og at alle hørings svar med unntak av ett støttet dette.

Beslutning om at Felles datakatalog bør foreslås som Nasjonal felleskomponent tas i en annen sammenheng enn denne saken om sluttbehandling i Skate om Felles datakatalog.

Videre påpekte flere i AU møtet 16.02.2018 at Felles datakatalog kan understøtte utfordringene som kommer med innføring av GDPR 28.05.2018. At dette bør signaliseres i større grad.

I artikkel i Computerworld 02.03.2018 sier Lars Peder Brekk:

"Informasjonsforvaltning – en forutsetning for å lykkes med GDPR"

Felles datakatalog var på plass i fjor høst. Nå må den fylles med innhold. Det betyr at lederne av de aktuelle etatene må sørge for at det settes av tid og ressurser til å gjøre jobben.

Saken vil bli framlagt av David Norheim/Jan Erik Nerdal
Saksframlegget er utarbeidet av Brønnøysundregistrene

Brønnøysund 05.03.2018